

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

POLITIKAI HETILAP
Majelenik minden kedden.
Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő és kiadó:
Dr. MAYER OSZKAR.
Felelős szerkesztő: MAYER JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Érszéb-ter 3. szám.
Telefon 115.

Halottak napja.

Meghatóan, mondhatni, megrázóan szép és kegyeletteljes volt az a gyász-ünnep amelyet a katolikus közönség rendezett a temetőben elhaltolt hőseink sírjánál és amelyhez — mint pár excellence katolikus kegyeleti ünnephez — meghívta a főispánt, a kormánybiztságot, a várost, a hadsereg képviselőit és egyéb notablekat. A sírokat a város és a város kereszti együttesen koszorúzták meg.

Óriási közönség volt jelen; a minden tekintetben grandiózus ünnepély kiemelkedő pontja volt *Matkovics Béla* főispánunknak az esetlet hősök sírjánál mondott következő magasszarnyalású és a hallgatókat könyökké megható gyönyörű beszéde:

Matkovics Béla főispán beszéde.

Tisztelt Gyászünneplő Közönség!
Óségi szokása az élőknek, hogy évenként egy napot a halottaknak szentelnek.

Ilyenkor felkeresi ki-ki drága elhunytjának sírhalmát s a szeretett szimbóluma ként felgyújtja rajta a lobogó méceseket, emlékezése jelképeit illatos virágokkal borítja el a kis halmot. Könyveinek árjával öntözve az ősi enyészet derűlőt sárguló fűszalakat, tédre borul s buzgó fohászóddal gondolatban leszáll a sír mélyére drága halottjához.

Soha e kegyeletességnek több jogosultsága nem volt, mint a mai napon, midőn a népek csatája dul, oly mérhetetlen arányokban, minőt még század a világ teremtése óta nem isott.

A Ti napotok a mai gyászünnepe hős Vereink, kik bár különböző nyelveket beszéltek, más-más vallás követői voltak, különböző temetőhelyeken alusszátok örök álmaitokat, de akik a harcúterben egyforma hősiességgel küzdtek és ugyanolyan lelkesedéssel áldozták a véreket hazátokért, ti kötörtök seregletti itt össze e város népei gyászolni, ünnepelni, hogy lerójuk sírjaitoknál soha el nem muló hálnak adóját.

Itt állunk sírjaitok körül mind, kiket szeretettetek. Itt van az édes anya, kinek emlíből a honszerelmet szivták. Itt áll büszke atyátok, a ki Istenben bízni és a sorsal küzdeni tanított. El jötték testvéreitek, kikkel először játszottatok háborusdit. Itt kulcsolja kacsóit kicsiny gyermekek, ki mindennapi imában a szentek között fog említeni. S jőbarátid serege közepeit itt zokog a szerető nő, a ki néked a föld kerekésgén a legdrágább volt, s a ki mindenét, egész világát veszítette el benned. S ti öket mind itt tudtátok hagyni, a mikor hívott a kötele-

ség, talán el sem bucsuzva rohantatok megvédeni a Trónt és Hazát, ahol legerebb volt a harc, a hol a legfélelmetesebben bőmbőltek a gyilkoló hadi eszközök, a hol legnagyobb volt a veszedelem, mert minden szeretetnél s minden veszedelemnél nagyobb volt a Ti honszerelmetek.

A Ti soraitokban testvérré lett a a haragos, hőssé a kishitű, a szenvedés gyönyörűséggé, a halál megdicsőüléssé szépült.

Boldog a nemzet, dicső a kor, mely ily fiakat teremt. Titeket nem a kényszer, hanem szívetek féktelen lelkesedése hajtott a csatába. Ti nemcsak izmatok erejével és fegyveretek biztonságával küzdtek, hanem titani erővel megnyilatkozó szeretettel a Trón és a Haza iránt, az ily öröknek még a poklok kapui sem fognak ellentállhatni.

Ti elvéréztek, de a szent ügy melyét küzdöttetek, örökké élni fog.

Örökkévaló, mindenható Isten! Királyoknak kiralya! Népek sorsának legbőlcsebb gondviselője! Alázatosan, im, porba hullunk itt előtött dicső hőseink sírjánál s buzgó imába össze forrva könyörgtünk Hozzád:

Áld meg a hazáért elvérzett hőseink haló porait és emlékeit; nyujts felénk az ellenséggel küzde védő karodat; s engedj, hogy e hon szabadságának, hatalmának és népe közötti nagyságának az ő sírjaikból növekvő, vörülkel öntözött szent fácskaja, győzedelmes csaták után megteremhesse az áldásdus béke gyümölcséit, melyeket Urunk Királyunk még igen sokáig szeretett Hazánk pedig örök időkön át élvezhessen.

Ugy legyen!

Hazaárulás.

Egy önmagáról megfeledkezett asanjai kereskedő, aki ezidőszertnél a 70-ik gyalogezredben, mint tartalékos szakaszvezető volt bevonulva, elkövette a legnagyobb bünt, amit ember elkövethetett, elárulta a hazáját, amelynek összes jótéményeit élvezte, hazaárulást követett el, amikor úgyszólván az egész világgal harcban állunk és amikor a hazaárulás sokkal borzasztóbb bün, mint ha azt egy eltévelyedett ember béke idején követte volna. El és elkövette a hallatlan gazdaságot egy ember, akinek nemcsak polgári kötelességek vannak, de aki azonfelül, mint katona külön is felelősködött ennek a hazának a védelmére. Magát a felháborító esetet megmagyarázza az alábbi ítélet, amely *kétél általi halállal* torolta meg az elkövetett bün.

Jovanovic Dranko asanjai (zemuni kerület, Szlavonia) születésű, asanjai illetőségű, 30 éves,

görögkeleti vallású, nős (4 gyermeke apja), asanjai kereskedő, *ezidőszertnél tartalékos szakaszvezető a cs. és kir. 70. sz. gyalogezrednél*

bűnösnek

mondatik ki a kat. bünt. trvkv. 327. §-ába ütköző *hazaárulás büntetéseben*, a melyet áltálal követett el, hogy szeptember 6-án Asanján, hol betegség okából szabadságon tartózkodott — midőn a szerb csapatok oda bevonultak, — tovább is ott maradt, egyenruháját elrejtette, polgári ruhát öltött, szerb tisztekkel és katonákkal beszélt, házról házra járva az élelmiszerek összeírását azzal a kijelentéssel végezte, hogy az élelmiszereket a szerb csapatok részére ki kell szolgáltatni, végül hogy a szerbek részére kocsikat harcsolt.

Jovanovic Dranko szakaszvezető ezért a katonai bünt. perrendel. 44. §. 2. bék. és az által. kat. bünt. trvk. 44. §-a értelmében közlegényé váló lefokozáson és a cs. és kir. hadseregéből való kitaszításon kívül a kétél általi halál büntetésével sújtattal.

A fordítás hitelül:

In Vertretung des
Generalstaatschefs:
Bornemisa Hptm.

Löw Antal hgy.

A przemysli Táborig Ujság.

A pétervárdi várparancsnokság kitűnő vezérkari főnökének támadt az az eszméje, hogy a történelmi érdekességű időben Przemysiben magyar nyelven megjelent *Táborig Ujság*ból a katonaságot érdeklő közleményeket, a napirancs mellékletekben kiadta és ezzel is lelkesítő példát adott itt a déli harcúterben küzdő katonáinknak.

A napirancsot egész terjedelmében közreadjuk:

A przemysli Táborig Ujságból.

A pétervárdi cs. és k. Várparancsnokság 98. sz. 1914. okt. hó 30-iki keletü napirancsának

melléklete.

Przemysl városában az orosz hadsereg részéről történt körülzárolás alkalmából a várban naponta megjelent a várparancsnokság jóváhagyásával a „Táborig Ujság”. Hogy az északi harcúterben küzdő bajtársaitok dolgairól tudomást szerezzetek, ebből az újságból egyes szemelvényeket közlök:

Honvédek!

A magyar honvédség háromszínű nemzeti lobogóját Przemysl utcáin lengeti az ősi szellő. Halics és Lodomeria — a mai Galicia — földje nem először látja a magyar katonát, jól ismeri a magyar zászlót.

Ezen ország történetének lapjaira kitörölhetetlen betűkkel van felírva a mi magyar királyaink egy diszes sorának Jeruzsálemi Endrének, Nagy Lajosnak és leányának, a Jagellóknak neve.

A magyar uralkodott valamikor ezen a földön!

És ez a magyar uralom nem volt ellen-szenves az itteni lakosság előtt, sőt alapjá-vá lett annak a barátságának, amely később az ön-álló Lengyelországot is testvéri kötélekkel fűzte a magyar nemzethez.

Mindkét nép kiolthatatlan szabadságszere-tete képezte a barátság és testvériség alapját.

.....Majd jötték a boros századok. Mi száz sebből vérezve tengettük életünk, Lengyelor-szág egészen elbukott. Szabadsága szabados-ságággal esett a XVIII. század végén megszü-nt önálló állam lenni. Hatalmas szomszédai között felosztották.

Ekkor Mária Terézia dicső királynék fel-elevenítette azokat az ősi kapcsolatokat, melyek a magyar királyokat Haliics és Lodomerához fűz-ték. A magyar szent korona jogcímén követelte vissza az elbukott Lengyelországot délkeleti ré-szét, Galiciát.

Vissza is kapta. Ez a része a régi Leng-yelországnak járt legjobban. Míg az Orosz-or-szághoz csatolt rész a legirózsásabb elnyom-as alatt tengődött, addig a mi Galiciának nem-zeti jellege meghagyatott s a lengyel lakosság — politikai és emberi jogainak teljes élvezetében — szépen boldogult, fejlődött, erősödött.

Innen van az, hogy a lengyel lakosság híve a dynastiáknak. Hálával tartozik és is há-lával adozik neki.

Ezen a lengyel területen állunk mi is most a XX. század jelen világtörténelmi jelentőségű pillanataiban.

Talpunk alatt az őseink vérével áztatott föld! Szívünkben elszánt akarát, hogy ezen föld-et minden ellenség ellen megvédelmezzük.

Mindnyájan érezzük, hogy Magyarorszá-g kapujában állunk. Ezen az exponált helyen ha-zánk földjét, családai tűzhelyünket, szereteinket, agg szüleinket, fiatal feleségünket, kis gyerme-keinket, jelenünk boldogságát, jövőnk remény-ségét védelmezzük.

Ha mi itt helyt nem állunk, akkor az orosz elől tétlen szabad az ut Magyarországra.

Ki ne tudná, mit jelent ez? Ki közülünk az, akinek nincs otthon senkije, a kinek bizton-ságáért megér?.....

Itt állunk azzal az elszántsággal és bátor-sággal, a mit a helyzet komolysága követel.

És Przemysben megjelenik az első ma-gyar lap, hogy hírt adjon nekünk mindarról, a mi bennünket érdekel.

Népfelkelők.

Megszoktuk a népfelkelő nevet bizonyos jóízű mellékgondolattal kiejteni. Eszünkbe jut-nak a régi jó inszensek, akik mellé odakép-zelünk valami háluító mórdayt, vagy a pün-kösdi alkalmakról ismert moszárdayt és szinte halljuk, hogyan kérdi meg az öreg inszurgens a tábornokától, hogy: „Kend az az Alvinczy?”

Valljuk be, még fél év előtt nagyon sokan abban a véleményben voltak, hogy a népfel-kező még háború idején sem megy a háborúba. Bizony azt hittük, hogyha behívják és őket va-lamikor katonának, azért nem viszik el őket a harctérre, hanem otthon hagyják — az aszso-nyokat átörizni. Legalább derék hadifaink a harc-mezőn abban a megnyugtató tudatban harcol-nak a hazáért, hogy asszonyaikban nem esik otthon semmi kár.

Hát valljuk be most már azt is, hogy alapo-san csalódtunk.

Először is azért mert a népfelkelők épen ugy márt a mozgósítás első napján rukkoltak be, mint a többi nem tényleges katonaság.

Másodszor azért, mert a népfelkelők nem

maradtak otthon a házat őrizni, hanem azonnal indultak harcba, háborúba.

Harmadszor pedig — folytathatjuk Arany János versét — igenis mentek „harcba, háborúba hívrvársgót szedni gyöngyös koszoruba.”

Mert hát a népfelkelők igen jó katonáknak bizonyultak.

Lapunk tegnapi számában két derék nép-felkelők vívtségéről és kitüntetéséről volt alkalmunk hírt adni.

Most pedig azt a kiválóan katonás magatartást kell kiemelniük, amit népfelkelőink a siedlickai szakaszban, a legjobban exponált helyen már napok óta tanusítanak.

Az öreg népfelkelők két nap óta tartják magukat óriási tuleróvel szemben. A korral jó higgadság és nyugodtság párosul náluk a fiatalok bátorságával és vitézsával.

Remekül lőnek s az orosz hullák garmadá-ban hevernek állásuk előtt. Állítólag huszerez orosz hullá fekszik a siedlickai szakasz előtt.

Még foglyak is vannak. Szépen kezelik engedik s elfogják azokat, akiket lehet!

Népfelkelők! Levett kalappal bocsánatot kérünk tőletek azért, hogy nem is olyan régen mosolyogtunk rajtatok.

Az ünneplő Przemysl.

Október 11-én vasárnap, ünnepet ült Przemysl népe. A felszabadulás ünnepe!

Három heti kemény ostrom után újra szabad lett a város. Megindul az élet, a forgalom. A posta már működik. A vasut rövid idő alatt szintén megindul. Az elmenekült lakosság vissza-térhet. A város némasága megszűnik. Kezdődik a sürgős-forgás. A lőkető élenkség Az éltető hétköznapi munka.

Ezt az átalakulást köszönte meg Przemysl város lakossága és népe vasárnap Istennek és Őfelsége vitéz hadserégeinek

Déléltől 10 órakor hálaadó istentisztelet volt a székesegyházban, ahol Przemysl püspöke pontifikált s mondott magaróptú ünnepi be-szédet, a katonai és polgári hatóságok fejei jelenlétében.

A nagyise után mintegy tízezer főnyi közönség vonult a várparancsnokság elé. Ott volt az egész város. Elöl a városi zenekar, azután a lelkesedő tömeg, amelynek szemében a meg-könyebbülés örömeztete tükröződött vissza.

Az országos és városi hatóságok fejeit, továbbá az egyházak képviselőit Kusmanek al-tábornagy várparancsnok fogadta a várparancsnokság épületében.

A városi banda a néphymnust játszotta s a zajosan ünneplő közönség előtt megjelent az erkölyen a várparancsnok, a kinek megbizásából egyik adjutánsa lengyelül beszélt az ünneplő tömeghez.

Ismét felzendült a néphymnus, majd a lengyel hymnus, melynek hangjai mellett a tömeg csendben és rendben eloszlott.

* * *

Az ünnepe azonban még bele-bele dör-dült az ágyuk távoli tompa dörgése.

Mit jelentenek ezek a hangok a visszatért nyugalom örömműnépén?

Azt jelentik, hogy odakünn, messze a zá-rtsági előtt a honfűréség munkában van. Nyugtalanítja az ellenséget s zavarja visszavonulását.

Mert hadserégeinkre még nem derült fel a nyugalom népe. Csak egy új fejezet kezdődik a háború történetében.

Új fejezet, szebb fejezet. Eddig óriási tuleróvel szemben az volt a feladatunk, hogy az orosz főerőt lekösztsük s azt német szövetségeseinktől távolaltarva, szövetségesünknek franciországi zavartalan működés-t biztosítsuk.

Ezt a feladatot sikeresen teljesítettük. A tuleró előtt lépésről-lépésre hátrálva, az oroszokat állandóan foglalkoztatva megtettük azt, amit egy földlőzások hí szövetséges megtehet s ezzel a német sikereknél jelentős tényezői lettünk.

Most új korszak kezdődik! Hadserégünk zömmé áll harckezés Galiciában, támogatva szövetségeseinknek tekintélyes erejétől.

Helyzetünk és feladatunk megváltozik. Most már itt az idő, hogy döntő csapást mérjünk az ellenségre. Előre! Az orosz már vonul vissza-felé. Már igyekezik elhagyni országunkat. Most már ő az üldözött s a legutolsó napok fényes győzelmisét felvillanyozott hadserégünk ki fogja használni az előnyöket, amiket neki helyzete biztosít.

Előre! Le jour de gloire est arrivé! A dicsőség lede elérkezett.

Magyarok! Istene segíts!

Október 10-én a védőserég parancsnoka a következő parancsot adta ki:

Tisztek és katonák!

Három hete, hogy a választás Przemysl falai előtt megjelent és a várát körülzáróli készült.

A legutolsó napokban azután tuleréjében bizva elkeseredett erőlködéssel megkísérelte, a várat, a küzdő hadserég eme előbástyáját bir-tokba venni.

72 óras heves küzdelemben mindentűt véres veszteséget okozva visszavertük és ezzel leg-kegyelmesebb Haduruknak és Hazánkunk eskünk-höz híven szolgáltuk.

Az elmúlt 3 hétre büskén tekinthetünk vissza, nagy fáradozással és nélkülözésekkel, de magasost feladatunktól áthatva az ellenség nagy erejét lekötöttük és a végén dicsőségesen visszavetttük.

Örömteljes elégtétellel fejezem ki köszöne-met, mint a várparancsnoka a legmagasabb szolgálat nevében valamennyi parancsnoknak, csapatnak kitartásuk, önfelelőző szolgálathűs-gük és bátorságuk tanúsításáért, mely ezen valamennyiüket boldogító eredményhez vezetett.

Fájdalmas szívvel kell azonban megemlé-keznünk a becületlen csatatérén ottmaradt baj-társainkról is, akik a legmagasabb Hadurukhoz és Hazájukhoz való hűségükért vérel pesztel-ték meg.

Üdv emléküknél!

Katonák, honvédek, népfelkelők!

Meg vagyot: arról győződve, hogy Ti is valamennyien, ha sorra kerülünk mint igazi magyar hősök fogtok harcolni és addig amig magyar vér útj erdekeltben azt a helyet el nem hagyjátok! Hiszen egy mint bajtársaitok Prze-mysnél. Ti is szeretet hazátok kapuját őrzitek s remélhetőleg ép oly férfiasan megvédték, mint amazok a hős bajtársaink. Isten minket úgy segítsen!

In Vertretung des	Grzywinski s. k.
Generalschaftsbes:	vezérőrnagy
Bornemisa Htm.	petrovradin-ujvidéki várparancsnok.

Szükség van még sok hősapkára, érmelégítőre és meleg keztűre

Az országos hadsegélyző bizottság hivatalo-san értesít, hogy a hadvezetőség a hadba-vonult katonák egyeb meleg ruhásművel a lehető legteljesebben ellátta.

Kérem van még hősapkában, érmelégítőben és meleg (prémes) keztűben.

Kérjük eddig is lelkesen áldozatkész közönségünket, hogy e ruhadarabokat a lehető leggyorsabban — jöközöl mennyiségben — készíteni sziveskedjék, illetőleg akinek bármily

minőségű prém holmija van, adományozza a keztyűk céljaira, melyeket a központban fognak gyártani.

C holmikat akár közszületül és porföntelenen, akár általunk (városnéha I. em. 20. ajtó) juttathatja el a közönség a Hadsegélyző Hivatalhoz. A hadsegélyző hivatal címe: Budapest, IV. Vározi utca 38. szám.

Ujvidék, 1914. évi október hó 17.

Hazafias tisztelettel:

Az Ujvidéki Hadsegélyezés Bizottsága.

Adakozások a vörös keresztnek.

Gyűjtő: Dr. Mocs Sándor. 200 K Mijatovics Mihos, 60 K Dr. Adamovics István, Dr. Gavanszki Tivadar, 20 K Dr. Mocs Sándor, Dr. Popovics Milivoj, 10 K Dobrenov Vojin, Dr. Engelberger Ágost, 2 K Rosenberg Ilona, Zlokolicza Lenka, 1 K Móra József. Összesen 365 korona.

Gyűjtő: Dr. Szántó Aladár. 200 K Krescudin nazareus gyűlekezet, 50 K Mici Höfer, Kátyi nazareus gyűlekezet, 35 K Alsó és felső kaboli nazareus gyűlekezet gyűjtése, 25 K Idelei Antal, 20 K Dr. Lóvi Antalné, 10 K Popovics Gyöka. Összesen 390 korona.

Gyűjtő: Szerb Takarékpénztár R. T. Hadzsits Antal. 500 K Szerb Takarékpénztár R. T., felerészben a vöröskereszt, felerészben a bevonnult családtagjái részére, 50 K Obrádvics György, bevonnult családtagjai részére, 20 K Maximovics Mladen, Zsupanszki Milivoj főkönyvelő, 10 K Milutinovics V. György, Milutinovics Gy. Lázár, Dr. Milutinovics Gy. Arszén, Milutinovics Gy. Mita, Milutinovics Gy. Szilvó, tényleges katona a 6. gy. ezrednél, 5 K Gomparyics Ilja, Szecsuszki János, 3 K Tausch Johann, 2 K Radoszavlyevics János, szolga, Dronyak Lázár, Popovics Sándor, 1 K Letics István, Trifunac Mladen. Összesen 661 kor.

Gyűjtő: Hadzsits Antal. 200 K Szerb szöv. bank R. T. 50 K Popadics Péter, 10 K Milin Iván, 5 K Radovics Velykó. Összesen 2065 K.

Nyilvános nyugtázás.

A helybeli „Győrességgyálatap” bizottsága a nemeslelkű adományokért hálás köszönetének és hazafias tiszteletének nyilvánítása mellett ezennel nyilvánosan nyugtazta.

Bauer Gyula urnak a 250 koronás,

Prigyeai Béla urnak az 50 koronás és

Egy magdát meg nevezni nem dhajlott egyéneket 500 koronás adományát.

HIREK.

Lapunk jövőben ama körülménynél fogva, hogy a fővárosi lapok rendes időben naponként háromszor érkeznek meg, csak hetenként egyszer kedden jelenik meg mint rendes kiadás, s a felmerülő aktualitásokhoz képest esetleg többször mint rendkívüli kiadás.

Ujvidéki hősök. Kovács Gyula a szabadjai 6. honvédegyezredbeli főhadnagynak, Hirschl Zsigmond és Szlavics Rankó károlyvárosi 26. népfelkelő-gyalogezredbeli népfelkelő hadnagynaknak a legfelsőbb dicséret elismerés tudtul adott és a bronz katonai érdemérem a katonai érdemkereszt szalagján kitüntetett.

Megnyílt fogmüterm. Blaschko előnyösen ismert fogmütermé ismét megnyílt.

A „Vörös kereszt” egylethez „Hősaink karátja Ujvidék” címzetűl K 12.40 érkeztet, drága halottaink sirdisziéi költségeire és hős katonáink árvaínak segélyezésére.

A hadsegélyző hivatal köszönete Ujvidéknek. A honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala főispánunkhoz intézett meleghívó levelében hálás köszönetét nyilvánította azokért a ruházati adományokért, melyekkel városunk közönsége újabb lanuságát szolgáltatva hadbavonult katonáinkkal való hazafias együttérzésének. Ez a köszönet mindazonkannak szól, egyenkint, akik városunkban nika szép áldozatkészséggel mar eddig is résztvettek a hadsegere meleg ruhaneveléssel való ellátásának társadalmi mozgalmában és akiknek névsorát a főispáni hivatalból szerzett kimutatás alapján lapunk hasábján — folytatásosan — eddig is közöltük s ezentul is közölni fogjuk. Szól ez a köszönetvégre azoknak is, akik a hősapkák stb. kéréséhez szükséges gyapufonal szükségletüket a főispáni hivatal utján a központból szerzik be és a kiknek névsorát eddigi szákosunkhoz híven ezentul is közölni fogjuk. A főispáni hivatalban működő ujvidéki hadsegélyezési (ruházi) bizottság ezuttal is felkéri a város közönségét, hogy további ruházati adományait szintén lehetőleg a főispáni hivatal utján juttassa el a központba, mert ez az eljárás mód az egyeseknek kényelmesebb, az ügy érdekében pedig gyorsabban és rendszeresebben bonyolítja le a szállítás munkáját.

Tábita. Itt Ujvidéken, az „Evangelikus Népiskola” épületében, van egy kedves, kellemes kis kórház: „Tábita”, kedves és kellemes teszük a tapintatos, derék orvosa és a fáradhatatlan, önfeláldozó ápolónői, akik megható gyöngésséggel és szives szeretettel szolgálják a beteget. A kórházat a „Tábita Nőegyesület” alapította és tartja fenn alapítókéjéből meg a hazafias közönség lelkes, támogató adakozásaiból.

Én a hideg, havas Galiciából jöttem ide a meleg, családias tanyára, Galiciából, ahol éles, zord szelek süvöltöttek az arcomba és táborútek mellett dideregtem át a végtelen éjszakákat. Mindez ma már kedves, értékes emlékem. S amint itt ilők a barátságos, fehér ágyas betegszobában, szegyenülten, valódi lélekel gondolkodok arra, hogy hány katona tesz nálammal százsorra többet a hazáért, és hány-hány érdemelne meg nálammal jóval előbb mindazt a sok jót, amit a hazafias lelkesedés és áldozatkészség itt teremtett. Van itt lágy, csodátevő nyugalom, mely pihantető csend, jóles ragyogó tisztaság van, meleg leves, párolgó, illatos tea, kitűnő konyha és van — ami mindennél jobban esik — friss, üdítő, erősítő életöröm. Itt a szomorú, szenvedő nehézbetegnek is megtanulunk remélni, türelmelem tűrni, mosolyogni s elefejtik, hogy gipszben a lábuk és kötés a karjukon. Valahányszor átérem az ápolónők nagy, odadó, el nem lankadó kötelességeljesítését, amely lelkes magyar szívükből fakad, elrészényül a lelkem. A leglgyabb ellágyulás fog el és illedődvé stógom:

* * *

— Mily jó itt! Mily nemeslelkűek az emberek! Mily szép az élet!

Ha kis idő múlva újra visszamegyek a táborba, örök emléket viszek magammal. Mikor jöttem a Róza néni nyájasan fogadott.

— Isten hozta — mondta s kedvesen mosolygott. Es a mosoly elvarázsol, hazavit.

Felidézte az édesemet. Hallottam a csópp kislányomat, aminet sokólnivalónak gügyögi:

— Apu te atón!

Hallottam a feleségemet mint kérdi:

— Tilikém édes, hol az apuka?

— Elment messze — messze.

Igen édesem, elmentem messze. de jó emberekre letem.

Köszönmöm ezt a kedves mosolyt, amely egy felejtethetlen pillanatra hazavit.

Köszönök minden jó szót.

Köszönmöm, köszönmöm, köszönmöm a megköszönhetetlen szeretet. L. F.

Ujvidék szab. kir. vörös közönsége által a főispáni hivatal utján a hadbavonult katonák részére ajánlókezelt különféle hadfelszerelési ruhanevelékecske kimutatása. Hósapka 182 drb. Haskötő 53 drb. Ermelegítő 138 pár. Térdvédő 29 pár. Téli kapca 62 pár. Téli keztyű (bőr) 2 pár. Téli keztyű (szövet) 10 pár. Téli harisnya 6 pár. Szőrmedarab 4 drb. Pólás darab 1 drb.

Katonáinknak teli ruhát folytatásosan adományoztak és továbbkölés végett a főispáni hivatalnál beszoállították a következő ujvidékiek. Reich Jakabné (3 drb. hósapka, 3 pár érmelegítő, 3 pár teli harisnya) Hoffmann Ferencné (13 dr. hósapka, 2 pár érmelegítő, 2 drb. haskötő, 5 pár téli harisnya) Molnár Hugóné (Református egyházközség) 16 dr. hósapka, 4 drb. haskötő, 2 pár térdvédő, 7 pár érmelegítő, 1 drb. nyakmelegítő, 6 pár teli kapca. Hemler Péter (1 drb. bórskabát és 1 drb. bórás kalap) Ivkovics Györgyné (6 pár érmelegítő, 6 pár térdvédő, 6 drb. hósapka) Fauszt János (1 drb. katmantly, 2 drb. szőrmedarab) Momirovics (2 drb. hósapka) Radovánovics Im. Zörka (3 pár érmelegítő, 3 drb. hósapka Molnár Oszkárné 6 pár érmelegítő, 7 drb. hósapka 2 pár térdmelegítő, 1 pár bórkezttyű) Weber J. Imre (1 pár bórkezttyű, 1 drb. szőrmedarab.) Pikoló Katalin (3 drb. hósapka) Ernst Márk-né (6 drb. hósapka. 6 pár érmelegítő, 6 pár teli harisnya) Pekló Béla 9 pár teli kapca) Dr. Mayer Oszkárné (3 pár térdvédő, 2 drb. haskötő, 3 drb. hósapka) Lenkey Imre (8 pár érmelegítő) Balázs Károlyné (2 drb. hósapka, 1 pár térdvédő, 1 pár érmelegítő) Koda Deme-terné (9 pár érmelegítő) Református egyházközség (20 drb. hósapka, 3 pár térdmelegítő) Berlekovits István (10 pár teli keztyű, 16 pár érmelegítő) Róth Margit és Jolánka (4 drb. hósapka, 4 pár érmelegítő, 3 pár térdvédő) Dr. Szabó Lajos (18 pár érmelegítő) A kirt. törvény-szék enőki irodájának alkalmazottai (Inovny Sarolta, Hetesy Ilonka, Szommer Irma, Halmay Eliza és Homicsék Mancsi kisasszonyok) (47 drb. hósapka, 10 pár érmelegítő, 2 pár térdvédő.) Landsmann Adolfné (3 drb. bórdarab, 1 drb. plüsdarab) Mészáros Mihályné (3 drb. hósapka, 3 pár érmelegítő, 3 pár térdvédő) Az ujvidéki r. kath. zárda főnöksége (73 drb. hósapka, 51 drb. haskötő, 50 pár érmelegítő, 53 pár teli kapca, 5 pár térdvédő.) Momirovics M. 3 pár térdvédő, 3 pár érmelegítő, 1 drb. hósapka) Nikolics Milán (10 drb. hósapka, 6 pár érmelegítő, 5 pár térdvédő) Orbán Ignáczné (9 drb. kabát, 20 drb. kabátmellbetét, 7 drb. ing, 8 drb. kalap, 13 drb. nadrág, 12 pár harisnya.)

Áranyat osztott! K. 8-tól—18-ig következék adományoztak: Karácsonyi Poldina, Müller Irén, Rosenberg Ella, Vekes Mariska, Falb Anna, Lenkei Imréné, ifj. Lenkei Imre, Odry Mártonné, Ernst Vilma, Böhm Etel, Fischer Ilona, Guszmann Mar. és Josefín, Kaufmann

Borszéki természetes szénsavas ásványviz!

Bornak, pezsgőnek fűszere! Mint asztali víz párlant! Főlerak: N. Dimović cégénél Ujvidék. :-:

Jolán, Kuborczy Mihály, Horváth Viki, Kuncz Irma, Drobní Béla, Winkle Erzsike, Löwy Kató, Rátvay Mariska, Pletterer Katica, Engel Mária, Stein Vilma, Ador Zsófia, Münster Vilmos, Fischer Zsófia, Rosenfeld Gyula, Falb Augustus, Fischer Károlyné, Altenburg Irén, Kincses Gizella, Palicskó Károly, Vekes Aranka, Gumbinger Magda, Schossberger Irma, Márkus Gizzi, Pogár Piroška, Schreiber Zsófia, Matkovics Rókusné, Varga Judit, Merkva Janka, Spitzer Irma, Gerich Emília, Gergely Józsefné, Krausz Oszkár, Krausz Mancsi, özv. Feidl Alajosné, Fogarasi István, Radó hadnagy, Pavella Paula, Resch Miklós, Krtpjakievics Károli, Falh Gizzi, Lederer Ius és Elza, Adelsfeld Béla, Lederer András, Schmidt Elza, Engel Elza, Wilfing Irén és Margit, Szöke Albert, Schmider Károlyné, Köwenberger Erzsébet, Fischer Sándor, Oszmann Irén, Csuka János, Piszker Tóka, Varga Adél, Ott Ilona, Regényi István, N. N., Stadler Károli, Romits Ivka és Emília, Mitterling Anzi, Ertl Géza, Weisz Katica, Barsony Juliska, Frank Vilma, Engel Elza, Grün Margit, Kiss Piroška, Vezár Lechner, Dorosynák Béláné, Bréber Margit, Lichó Teréz, Stark Matild, Stein Szabina, Stróda Ida, Urban Ilonka, Jausz Róza, Ertl László és Géza, Weisz Jánosné, Devesczi Gyula, Schenk Hermin, Hcz Edet, Szalontay Irén, Wolner Szerén, Hanslich György, Ertl László, Pessing Irma, Palicskó Teréz, Rédey Ferencz, Paul Kerestély, Király Irén, Farkas Mórné, Kassovitz Ernő, Weisz János, Adolf Ida, Lang Ilona, Vancsik Agnes, Schmidt Zelmá, Bíró Dezsőné, Latzkó főhadnagy, Sebestül, Szabó Mariska.

Felhívás. Az országos hadségielőbirtoklás népjóléti albizottságának Főpán Ur Öméltóságához intézett kérelme folytán felhívom a közönség figyelmét arra, hogy gabonakészletünk lehető kímélése céljából a kegyeret nem tisztán buza és rozsliszttel készítse, hanem keverjen abba lehetőleg más lisztféle is. Sok helyen amugy is szokásban van buza-lisztek kukoricálszittel vagy burgonyával való vegyítése, sőt jobban igen jól sikerült kísérletek tetteik árpálszitek e célra való felhasználásával is. A terményekkel való zsugori takarékoskodás soha sem volt a magyar ember alaptermeszté; most azonban amikor olyan idöket élünk, hogy minden értékünk, az áldott magyar föld minden terménye, minden magva, ugyszóval minden fűszála a háboru hátsárára, a dicsőség eredmény elérésére értékké válhatik ezuton is felkérnem városunk minden lakosát, hogy gyümölcsöshöz kertjeink és verejétkkel megmunkált földjeink szorgalommal és gondossággal összegyűjtött minden terméket előrelátó takarékosággal tartssuk készletben. hogy a háboru által okozható élelmiszerhiány és drágaság esapásai ne érjenek bennünket készületlenül. Takarékoskodjunk mindig jó és eredményes eszeledek; de takarékoskodnunk most különösen élelmészeti szükségessé termékeinkkel és ezek között is elsősorban a gabonafélékkel hazafias kötelesség! Figyelmzetem továbbá a

gazdaközönséget, hogy ne engedje magát félrevezeteni lelkiismeretlen üzerek által, akik hallomás szerint az ország több vidékén rémhírek terjesztésével a magán vagyon biztonságában vettek hitet megingatni és ezáltal különösen a kisgazdák állatállományát érteken által összevásárolni, igyekezzenek. Ezen lelkelten kufarokkal szemben legyen reszen mindenki és szllkség esetén vegye igénybe haladéknélkül a rendörség segítségét. Ujvidék sz. kir. város tanácsa, 1914. október 27. Profuma Béla s. k. alpolgármester.

Az országos hadségielőbirtoklás által kilógammonkelt 7 kor. úrbán Ujvidék szab. kir. város felszámolóhoz külfölt 25 kg. gyopjufondi mennyiségű üveönek-, a üdsórtól gyopjufondi mennyiségének és árának kimutatósa.

	Kg.	dgr.	gramm	Kor.
Török Erzsike	49			3 43
Gábor Zsigmond	36	5		2 5
Inótor Sarolta	2			14—
Hérbst Erzsébet	2	99		20 63
Bachmann Aláné	2			99
Almásy Mariska	33			2 31
Palicskó Illesné	2	5		2 06
Elickéné	7			—52
Lerch Zsófia	1			1 61
Hofmann Ferenc	2	23		14 14
Malcsics Ferencné	22	5		1 57
Lengyel Henrikne	1			7—
Payerle Nándor	98			6 86
Lerch Zsófia	70			4 90
Guczal	30			2 10
Lerch Adolf	45			3 15
Kovacs Péterné	40			2 80
Kiss Jánosné	26			1 82
Hofmann Ferenc	1	32		2 24
Róth Vilmosné	2			7—
Ersmét Márkne	1			7—
Kunz Irma	29			2 03
Szerb felső leányiskola	5	2		35 14
Dr. Kassovitz Arminne	96			6 72
Dr. Szántó Aladár	14			—98
Geiszler A.	94			6 58
Geiszler A.	1	14		7 89
Lehter Jozsa	27			1 98
Niedermayer Gyuláné	63			4 41
Fricskics Károly	60			4 20
Összesen:	26	41		184 85

Hirdetmény. A Petöfi-utcai forgalom szabályozása tárgyában előzőleg fennállott rendelkezéseim a háboru kitörése óta nem tartattak be s e miatt a személy és kocsiforgalom gyakran igen veszélyessé vált. A petrovadalmi várparancsnoksággal történt megállapodás alapján a forgalom biztonsága érdekében, egy a polgári mintai katonai személyekre egyaránt kötelező hatálylyal, a következőket rendeltem el: 1) Az autómobilok és kocsik a Petöfi-utcan csak akkor közlekedhetnek ha személyt szállítanak; úresen egy a vasuti állomáshoz, mint onnét ezen utamon elkerülmi kötelesek. 2) A teherszállító autómobilok és kocsik akár megvonnak rakodva akár nem, a Petöfi-utca elkerüléssel kötelesek közlekedni. 3) Ezen rendelkezések alól kivételnek csak akkor van helye ha valamely jármű a Petöfi-utcába vagy utcából szállít személyt vagy árut. 4) A Petöfi-utcan minden járműnek rendelt sebességét mérsékelni kell. 5) A ki a fenti rendelkezéseimet megsérti az 1879. XL. t. c.

120. §. alapján 3 napig terjedhető elzárásra és 100 koronáj terjedhető pénzbüntetéssel büntelhető kihágást követ el. Ujvidék, szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala, 1914. évi október hó 28-án. Payerle Nándor főkapitány.

Hirdetmény. A „Budapesti Szegénysorsú Tüdőbeteg Sanatoriumgyesület” a hadbavonultak családjai részére 20 tüdőbetegnek három havi ingyen ápolást ajánlott fel olymódon, hogy a jelentkezők kijelölésével az Országos Hadségielőbirtoklás bizottszat meg. Felhívom tehát mindazokat, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, hogy kérvényeiket, a melyekhez csatolnád az illetékes községi előljáróság (városi tanács) bizonyítványára arról, hogy az illető tüdőbeteg eltartója hadbavonult, továbbá orvosi bizonyítványt és az eltarotnak, vagyoni bizonyítványt, az Országos Hadségielőbirtoklásához, illetve ennek helyi bizottságához (városi tanács, 42. ajtósa.) adják be. Ujvidék sz. kir. város tanácsa, 1914. október 27. Profuma Béla s. k. alpolgármester.

Kombinált vasuti és hajózási forgalom Fiumén. Az új díjazásba kiadás. A magyar királyi államiutasok igazgatóságától újrt értesülés szerint a kombinált vasuti és hajózási forgalom Fiuménél 1910. évi június hó 1-étől érvényes díjszabást fuzetnek 1914. évi szeptember hó 1-ével való új kiadása folyó évi december hó 1-ére hatályosított. Ezen újdöntölt megváltozások mellett a tengeri fűrdöket felkereső közönség kényelmére a már eddig is kiadásra került közönség jegyeken kívül Budapest és Zagráb M. A. Y. állomásokról Arba, Brijuni, Carikvenca, Lussinjevo és Barmna hajóállomásokra is közvetlen jegyek, továbbá azoknyíval Ancona, Rakvena és Venezia hajóállomásokkal való forgalomban 80 napig érvényes mérsékelt árú menettéri jegyek kerülnek kiadásra.

Felhívjuk egyuttal az utazó közönség figyelmét arra is, hogy a magyar királyi államiutasok összes állomásairól — kivéve a Budapest nyugati p. u-on át irányuló forgalmat — a fentebb felsorolt hajóállomásokra és visszatérni az uti podgráz közvetlenül szállítható. — Budapest, 1914. évi október hó 27-én. A kereskedelmi főosztály: D. Aray, udvari tanácsos, igazgató.

Árvérsi hirdetmény. A kézbesíthetetlen kidevények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások feheresében, délcélt 9 órákor a következő napokon fognak azonnali készpénztelkes mellett nyilvánosan eladni: Arad november 19., Békéscsaba november 13., Brassó november 18., Budapest dunaparti 1 p. u. november 13., Budapest nyugati p. u. november 16., Debreczen november 23., Eszék november 23., Fiume november 17., Győr november 24., Kassa november 20., Kolozsvár november 20., Lőcsen november 18., Miskolc november 16., Nagyvárad november 17., Nagyszombat november 24., Pápa november 25., Pécs november 14., Pozsony november 25., Sátorjajuhely november 12., Szabadka november 26., Szatmár-Németi november 26., Szeged november 12., Szőlök november 27., Temesvár Jósotváros november 27., Ujvidék november 30., Zagráb november 30. és Kanopvár november 19-én. Budapest, 1914. évi október hó 27-én.

Az igazgatóság.

Abbazia.

A harcstérről haza teró könnyebbesítettek és utulókk szerettelekes és szakavatott ápolásban, valamint orvosi kezelésben és kitűnő ellátásban részteszünk Abbaziaiban a közsémet Vermes penstőban napl 6 koronáért.

Wolf Lajos
Kőbányai Főudvari Sörtsarnoka
Winkle udvar.
Naponta friss csapolás, reggeli, ebéd és vacsora nagy választékk.

Fővárosi sörfőző r.-t.
Kőbánya.
Vezérképviselet Bácska és Szerém m. részére
KASSOWITZ ZSIGMOND, UJVIDÉK.

Az
Elite kávéházban
naponta
a legújabb hírek kaphatók.

Őszi Ujdonságok selyem és kelme Különlegességek
Löwinger Divatháza
Modellbizuok, pongyolák, Japonek, női fehérneműk mennyasszonyi kelengyék.
Háború miatt olcsó árak.

FARKAS MÓR
KATONAI ÉS URI SZABÓ
UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 52.
Legtökeletesben berendezett katonai szabású mütermen
Néhány óra alatt készít teljes katonai öltözöket. — Írtches nadrágok speciálisait. Legkötűnőbb szövetek. Telefon 187.

Kopolovits József
POLGÁRI SÖRCSARNOK
II. Rákóczi Ferenc-utca 6. szám
az Apollo Mozi mellett. Kőbányai sör. Szerémi borok. Naponta friss reggeli, ebéd és vacsora.
MÉRSÉKELT ÁRAK.

Regényi Kálmán
Ékszerész, órás és bronzérezs
UJVIDÉK
a róm. kath. templom épületben.